

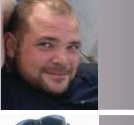

MARTHA POSTEN

Nr. 357 oktober 2018

Formand Leif Byrgiel	Mobil: 23 24 79 01 e-mail: formand@skonnertenmartha.dk	
Kasserer Finn Svendsen	tlf. 86 22 80 53 e-mail: kasserer@skonnertenmartha.dk	
Sekretær Lis Halwas Noe-Nygaard	tlf. 26 22 14 29 e-mail: sekretar@skonnertenmartha.dk	
Sejladskontor Søren Hedegård Nielsen	tlf.: 51 26 87 83 e-mail: sejlad@skonnertenmartha.dk	
Arbejdskoordinator Alan Bing	tlf.: 20 32 66 63 e-mail: arbejde@skonnertenmartha.dk	
Ad hoc opgaver Jesper Britton Rasmussen	tlf.: 20 93 86 18 e-mail: jesperbrittonrasmussen@live.dk	
Digitale medier Annemette Østergaard	tlf.: 26 64 01 36 e-mail: amoest@gmail.com	
Ad hoc opgaver Peter Møller-Johansen	tlf.: 2819 6602 e-mail: pmj@fmj.dk	
Nye medlemmer Jens Poulsen	tlf.: 60 60 89 46 jenspoulsen@gmail.com	

Kære marthanere

v/ Leif Byrgiel

Kære marthanere

Sejlsæsonen er ved at gå på hæld. Årets sidste sejladis bliver Limfjorden Rundt som sædvanlig. Der kunne ikke skaffes besætning til turen til Frederikshavn, så den måtte aflyses. Årets sejladismæssige højdepunkt set med mine øjne var deltagelsen i Baltic Sail i Gdansk. Martha har måske været der som fragtskib i de gode gamle dage, men det var første gang i foreningens historie. Det er en fantastisk by med mange flotte og pompøse bygninger. Det har været en meget rig by i mange hundrede år, og borgerne har udstillet deres rigdom gennem borgerhuse, paladser og kirker m.m. Efter krigen var 90 procent af byen i ruiner, men bl.a. med hjælp fra hollandske arkitekter genopbyggede man byen. Det har så givet et resultat, så man godt kunne tro, at det var hollændere som boede i byen før krigen. Martha repræsenterede Baltic Sail, da byens nøgler skulle overleveres. Peter holdt et brag af en tale på Rådhustrappen på et for os forståeligt polsk. Vi forstod hans polske meget bedre end borgmesterens. Det udløste massive klapsalver fra den fremmødte besætning. Arrangørerne var meget glade for os, fordi vi havde tid til at deltage. Alle de andre var der for at tjene penge; de fór ud og ind af havnen hver time hele dagen. Vi kunne nyde byen og slappe af.

Det var en lang tur ud - og en endnu længere tur tilbage til kendte kyster - Bornholm. Vi lå med vestenvind i to døgn og krydsede ca. 90 sømil fra Bornholm - på den ene kurs med retning mod Gotland og den anden vej mod den polske kyst. Vi anløb Nexø efter 68 timer i søen - det er ny rekord for en besætning ombord på Martha. Vi gennemførte sejladisen - og tog en ekstra overnatning som belønning. Peter fik en mandfolkeindvielse som ny skipper på Martha. Hvordan mon han vil leve op til det fremover? Vi kan måske forvente os noget igen til næste år?

Deltagelsen i TS - Pinsesævn var også en god oplevelse. Helsingør by gør meget for at få liv i de gamle værftsbygninger; der er godt nok plads til mange initiativer i de mange haller. Hjemturen gav god motion til vores gode maskine - men sidste dag med indsejling til Vejle havn skete for sejl - så var hele sejladsen reddet.

Vild med vand foregik i år for vores vedkommende på kajen ved Fjordenhus. Det betød færre gæster ombord; til gengæld blev de længere, så vi fik nogle gode samtaler med mange af dem. Fremover vil hele området ved Fjordenhus blive en del af arrangementet, så det bliver også vores fremtidige placering.

Generalforsamlingen bliver varslet i dette nummer. Det er en god mulighed for at mødes og opleve sammenholdet i vores fælles projekt. Vi har fået så mange roser for vort flotte skib, det animerer til at vi alle giver vort bidrag til at videreføre projektet med Martha. Jeg glæder mig til at se jer den 3. november i Vejle!

Leif

På langfart til Polen

Aldrig tidligere i foreningens historie har Martha sejlet så langt mod øst. Læs Hanne Neves oplevelser og tanker på turen fra Vejle til Gdansk og nyd Jens Callesens billeder.

Martha ligger og venter på os ved kajen i Vejle. Jeg kommer til et rent og fint og aflåst skib, som den første.

Annemette har forsynet mig med indkøbslister, hvis jeg nu skulle få hovmesterjobbet. Jeg føler mig på den måde rede. Tak til Annemette, som desværre måtte blive hjemme.

Vi er nogle stykker, som køber ind, og alt tjekkes efter bogen. Stemningen er venlig og hjælpsom. Vi er syv mænd og to kvinder. De to sidste står på i Korsør. Så der må vi til.

Vejret er smukt og lunt og blikstille.

Så vi tøffer ud forbi Olouf Eliassons nye bygning i havnen på vej østpå.

Vi tøffer videre forbi Æbelø og Fynshoved og Romsø.

Danmark er smukt set fra Martha. Marsvin svømmer tæt på os, og vi er vist nærmest lykkelige.

I Korsør må vi lede efter vand og strøm ... som sidste gang.

Vi springer rundt i små grupper og ser solnedgang igennem røde stokroser langs gamle fiskerhuse eller fæstningsanlægget fra 1100-tallet med tårn og magasiner og voldgrav.

Korsør var jo også færgenhavn, kan den aldrende besætning huske.

Og stadig flådehavn.

Vi overnatter der - jeg er så heldig at sove på dækket under stjernerne.

Peter og Karsten står på, og vi er fuldtallige. Vi forsyner os med Føtex bedste morgentilbud og deler tjanser og opdeles på tre vagthold, da vi også skal sejle om natten.

Steener er en rolig velovervejende mand og en dygtig skipper, Peter og Jesper sejler begge som styrmand. Og begge træner deres kroppe med elastikker, mon det hører med til jobbet?

Vi har Preben og Karsten, som tjekker motoren. Preben spiller desuden tværløjt og siger ting som: "Fuldmånen står altid op modsat, hvor solen er gået ned., har du lagt mærke til det?" Tak Preben.

Leif og Finn Per og Jens og Jens, som passer sejl og trosser og springer og klatrer. Og bager boller og fisker og laver sejlmageropgaver.

Leif er desuden hovmester.

Og så er der Dorte, som kaster sig ud i at prøve nye ting, som vil lære.

Og mig, som er på udkig med både grøn og grå stær og kikkert. Nå, Dorte fik mig til at interessere mig for trosserne.

Peter underviser Jens P. i elastikøvelser. Preben kigger på og Finn Per laver tusindben til Martha. Artiklens forfatter Hanne morer sig over galskaben.

Den venlige besætning giver plads til os alle.

Vi sejler for sejl forbi Stignæs. og Karsten fortæller om Gulf Oil A/S olieraffineri og den 18 meter dybe havn og brand og ... Det, at en eller anden ombord øser ud af sin viden om det, vi ser undervejs, er en gave.

Så ved vi mere om fugle og raffinaderier og hinanden.

Vi passerer Stubbekøbing.

Ved solnedgang har vi vagt og sejler ganske langsomt forbi Møn.

Da vi har vagt igen tæt på solopgang, hvad ser vi? Møn.

Leif fortæller om Nyord. Det må jeg se engang. Og det kom jeg til på cykeltur tre uger senere sammen med en kæmpe stæreflok.

Og vi snakker om hvad langvarige venskaber kan løfte. Skoler.

Og Martha.

Efter nok otte timers sejlads og flere lange ben erfarer vi, at munter snak med ror-gængerer ganske let kan sætte vores forsøg på at komme mod øst overstyr. Men frem kommer vi. Forbi en kæmpe vindmøllepark.

Preben lader mig styre ind i det smalle løb til Stralsund for sejl.

Byen ligger mellem fastlandet på en halvø og Rügen.

Det er en gammel Hansestad og på Unescos liste over verdens kulturarv.

Stralsund handlede især med norden.

Men Østersøen, som er et indhav eller verdens største brakvandssø, binder mange lande sammen.

Også og især dengang i middelalderen.

Russisk pelsværk og voks byttede plads med flandersk klæde og tysk øl med saltede sild. Fra Danmark kom heste og kvæg. Hør og tjære og svensk jern og kobber blev byttet med tørret torsk og rav.

Nogle af os trak i landgangstøjet: ens ternede skjorter og sorte jeans, kasketter og sneakers med hvide såler. Således klædt parate til at se Alte Markt med rådhus og St. Nicholas kirken og købmændenes meget rigt udsmykkede huse.

Nå, men vi skulle jo ad Pommern til, og det kom vi.

Aftenstemning på åbent hav

Første polske havn er Kolobrzeg, som har færgeforbindelse med Nexø på Bornholm. Den er kendt som kurby. Den polske kyst består af uendeligt lange lysende hvide strande med skov ned til kysten.

Smukt og ensformigt.

Byerne ligger ganske ofte ved en flod eller lidt længere inde ved en indsø bag klitterne. Denne by ligger ved floden Parceta.

Da der ikke er megen industri er luften og vandet vistnok rent.

Desværre bliver vi mødt af en falsk hansekogge og et lige så falskt vikingskib og en kæmpe Mickey Mouse. Men gamle fyrtårne er der i alle havnebyerne. De tiltrækker og giver et godt overblik. Andre så en skanse vist fra Den kolde Krig?

Når vi sejler må vi kigge efter fiskebøjer, som ikke alle står vinkelret på kysten.

Østersøtorske og østersølaks og fiskere, som ikke synes om den voksende bestand af sæler.

Vi snakker om Nord Stream 1 og 2, som er 1.224 km rør fra Vyborg i Rusland til Lubmin i Tyskland.

Rørene går tæt forbi Bornholm.

Og vi ser gule afmærkninger og store bøjer, hvor der er mulighed for at tanke fra rørene, eller hvad det nu er, der gemmer sig dernede?

Østersøen blev i 2004 af UNEP FN's miljøprogram udpeget til "død zone" på grund af iltvind og algevækst. Det skyldes bl.a. den store kvælstoftilførsel fra landbruget og miljøgifte fra industrien.

Lidt langt fra kurbyens ønsker om rent vand.

Jesper Ø. og skipper Steener på vej ind til Kolobrzeg. Et ikke særlig originalt piratskib følger efter.

Preben Gramhart beskytter sig mod solen.

Polens nordgrænse er på 524 km lang.

Vi skal næsten til den østlige grænse mod Kaliningrad.

Næste stop er Utska, som ligger ved floden Slupia.

Her er voldsomme minder fra 30/1 1945, hvor M/S Wilhelm Gurstloff blev sænket med måske 9.000 krigsflygtninge om bord af en sovjetisk ubåd.

Her er store bunkersanlæg.

Og et skønt fyrtårn.

Vi ser fyrtårn efter fyrtårn i natten og runder tangen Hal med et fiskerleje og sejler ind i bugten med de store tvillingebyer Gdania og Gedansk.

Gdansk har en kæmpe stor havn med mange grene.

Der er aktivitet overalt. Men rigtigt arbejde - ikke kun turistindustri.

Og det var havnearbejderne her der med Lech Walesa i spidsen dannede Solidaritet, den første fri fagforening i 1988 eller 89.

Vi sejler ind i hjertet af byen. Martha får en fornem plads nær den nye fodgængerbro, som giver lyd hver halve time, når den går ned for at lade fodgængerne passere eller op for bådene. Vi er ikke alene, men del af en mængde andre sejlskibe fra flere lande, som er del af Baltic Sail-arrangementet. En lattermild og energisk kvinde sørger for, at vi får hvide t-shirts og armbånd, som medfører, at vi kan få to øl pr. dag og gratis morgenmad og adgang til musik og ikke mindst bad.

Vores opgave er at holde åbent skib og fortælle røverhistorier.

Det er et vældigt arrangement og mange turister er kommet til og folkene bagved må hænge i.

Sejlerfolket går på besøg på hinandens både og mødes over mindst en øl

eller to.

Selve byen ser gammel ud og meget smuk. Som Martha.

90 procent af byen blev ødelagt under Anden Verdenskrig. Ufatteligt trist. Man bygger stadig efter 73 år op i gammel stil, kirker man ikke er færdige med og gamle fabriksbygninger, som måske skal bruges til galleri.

Dog sideløbende helt moderne bygninger. Men man vil have sin historie tilbage.

Jeg blev dybt rørt.

Polen har en omtumlet historie. Så var det et kæmperige med høj kultur, så var der ikke noget, der hed Polen. Så blev grænserne flyttet der, så her. Med de mægtige naboer og den historie kan jeg forstå deres søgen efter egen identitet.

Det helt rigtige sted at slutte dette års Baltic Sail med de gamle sejlskibe.

Og så var det bare om at finde en overnatning og et fly hjem, da Martha fortsatte mod nye horisonter uden Steener og Dorthe, som kom til Gdansk, og mig.

Tak for en god tur.

Skipper Peter Møller Johansen modtager byen Gdansk's nøgle på Marthas vegne.

Peter bliver vikar for Skipper Steener, her sammen med Jesper som styrmand.

Afslutningsmiddag for Marthas besætning i Gdansk.

Indkaldelse til
Generalforsamling 2018

Lørdag den 3. november 2017 kl. 10.00
Fremtidsværkstedet, Strandgade 63, Vejle

Program og dagsorden:

9.30 Kaffe/te med rundstykker m.v.

10.00 Generalforsamling

1. Valg af dirigent og referent
2. Opgørelse af stemmeberettigede medlemmer.
OBS! stemmeret kræver mindst ét års medlemskab
3. Formandens beretning
4. Godkendelse af regnskab og fremlæggelse af budget
5. Orientering om og godkendelse af evt. eksklusioner
6. Forslag til arbejdsprogram og sejlplan
7. Forslag fra medlemmer og/eller bestyrelsen
8. Valg af bestyrelse og revisorer (på valg er: Lis H. Noe-Nygaard, Alan Bing og Søren H. Nielsen)
9. Eventuelt

13.00 Frokost med udtrækning af obligationer

14.00 Generalforsamlingen fortsætter

Priser: Morgenmad 20,-kr., frokost 60,-kr.

Tilmelding: Hjemmesiden eller leif.byrgiel@gmail.com

Bemærk! Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest fredag den 19. oktober 2017

Originale Martha-dokumenter sendt fra Frankrig

Inger som hun ser ud i dag.

Et af foreningens allerførste medlemmer har sendt en masse originale dokumenter om Martha. Læs hendes mail til foreningen her.

I slutningen af maj tikkede der pludselig en email ind til Martha-Postens redaktion fra Frankrig fra et af foreningens allerførste medlemmer - dengang Inger Føns, nu Kristensen. I mailen forklarer hun, at hun ved oprydning har fundet en del gamle, originale dokumenter fra foreningens start, da hun blandt andet var med i bestyrelsen. Dem vil hun gerne sende. Inger skriver blandt andet:

"Allerførst må jeg fortælle Jer at jeg synes det er så flot at foreningen stadig findes og er i så aktiv en tilstand. Det er en stor glæde at kunne konstatere at have været med til at starte en forening der nu er blevet så omfattende og med så flot en kollektiv indsats!!! Hvem skulle have forestillet sig det - vi var jo alle sammen unge studerende med minimalt kendskab til skibsvedligehold, foreningsdrift m.m. Desuden var penge en by i Arktis, men IDEEN!!! - ideen og kammeratskabet var det, der drev os. Jeg har fulgt Martha ind imellem, siden jeg sammen med Karl Johan Nørvang flyttede fra Danmark til USA i 1979 - senere kom vi til Frankrig hvor vi nu er skilt, men stadig bor begge to. Når turen over årene er gået til Danmark, har jeg næsten altid været omkring Vejle for at se Martha ved kaj. Jeg håber at komme til DK igen en tur til næste sommer og vil helt sikkert søge at finde havnen hvor skibet måtte ligge ... Det næsten helt nye skib Martha!

Da jeg selv sejlede med, var der endnu styrehus på dækket og en sørgelig rest af en mast. Skipper havde sit klaver surret til denne i apteringen. Herpå spillede han underlægningsmusik til Buster Keatons stumfilm som vi ikke så, men hørte :-)

Jeg har i øvrigt for nylig haft kontakt med Kristian Blak - FaceBook er genialt til den slags :-)

eningen, red.)

Ved oprydning har jeg fundet nogle gamle originaler fra tiden omkring foreningens stiftelse samt et eksemplar af den første Martha Post. Jeg har

MARTHA-posten
FORENINGEN TIL SKONNERTEN MARTHAS RESTAURERING
1. årgang
Januar 1974
nummer 1

bovsprydet
KÆRE MARTHA-VENNER !

Så kom Martha-posten; i sidder med den i hænderne venner. Det første nummer er skrevet af redaktionen + nogle af bestyrelsesmedlemmerne - - det skal de fremtidige numre helst ikke være ! ! !

Bladet er foreningens kontaktorgan; heri skulle gerne i fremtiden udveksles ideer og oplysninger både fra medlem til medlem, men også fra bestyrelsen til medlemmerne og omvendt.

Ideer, indskydelser og erfaringer samt meninger af enhver art er velkomne. Bladets lay-out vil fremover stadig være som dette første, med mindre vi får en ide vi synes bedre om.

Vi modtager gerne dit bidrag dersom du føler trang til at udtrykke et eller andet; bladets redaktører er Tonny og Karl Johan.

Bladets artikler søges placeret således:

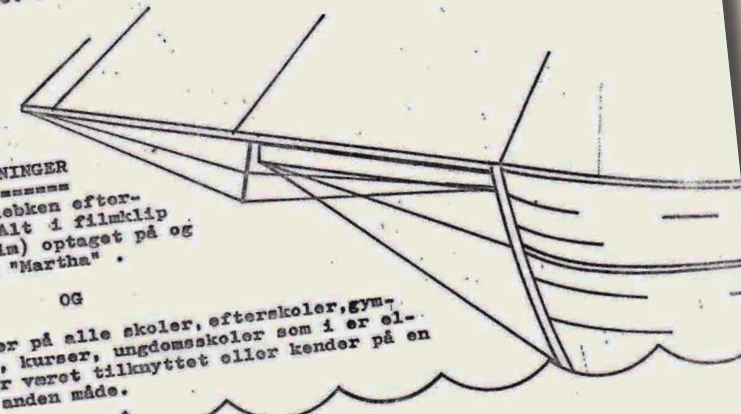
bovsprydet	: specielle nyheder	jageren	: "heppe spalte"
klyveren	: Martha omtaler	fokken	: lederen
store topsejl	: særlige oplysninger	skonnertsejlet	: artikel
vanterne	: efterlysninger	storsejlet	: diverse
agterspejlet	: diverse	vanterne	: diverse

red.

EFTERLYSNINGER
Steen Siebken efterlyser: Alt i filmklip (smalfilm) optaget på og omkring "Martha".

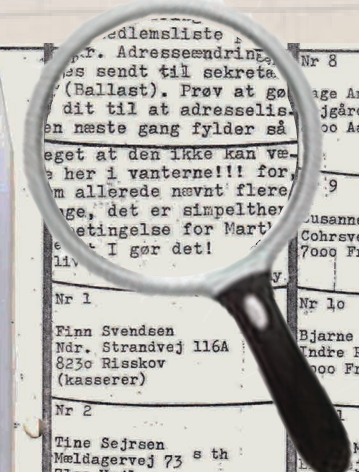
OG
Adresser på alle skoler, efterskoler, gymnasier, kurser, ungdomsskoler som i er eller har været tilknyttet eller kender på en eller anden måde.

Klabautermanden
Dette nummers klabautermænd er : Tonny Steen Kristian Karl Johan
og klabauterkonen er : Inger

læst et sted at I ikke selv har eksemplaret af 1. årgang n°1. Nu må I få mit samt den skabelon som vi brugte til at skrive den i. Det var Karl Johan som havde fremstillet den, kan jeg huske. Vi skrev meget, det var på skrivemaskine, margen gik i bølger og der var for lidt plads til de bogstaver man ikke kunne ændre på størrelsen af.

Som I vil se i vanterne på sidste side, var skipper Frohn på Fulton også blandt medlemmerne i 1974. Vi drak mange kopper te i hans kahyt, når Fulton om vinteren lå på bedding i Århus, mens vi fik gode råd og vejledninger samt sømads-

Nr 8	Age Andersen Jgårdsparken 17 8000 Aarhus N	Nr 17	Eigil Nielsen (Ballast) Rahbeksvej 7 7000 Fredericia (sekretær)
Nr 9	Susanne Bubech Cohrsvej 4 7000 Fredericia	Nr 18	Steen Siebken Ndr. Strandvej 116 A 8230 Risskov (formand)
Nr 10	Bjarne Nielsen Andre Ringvej 14 8000 Fredericia	Nr 19	Stegner Jensen M. Eriksensvej 14 7000 Fredericia
Nr 11	Tine Sejrsen Mældagervej 73 s th 7100 Vejle (revisor)	Nr 20	Hans Jensen (Hibiskus) Tordenskjoldsgade 14 9000 Aalborg
Nr 12	Karl Johan Nørvang Viborgvej 203 8210 Aarhus V	Nr 21	Ole Wich Østervoldgade 14 7000 Fredericia
Nr 13	Inger Fens Viborgvej 203 8210 Aarhus V (1 bestyrelsen)	Nr 22	Steen Klausen Fuglesangs allé 115 8210 Aarhus V
Nr 14	Kristian Blak Nielsen Vente-godt-hus Håstrup 7000 Fredericia (skipper)	Nr 23	Andreas Gadeberg Augustenborggade 25, H-10 8000 Aarhus C
Nr 15	Tonny Pedersen Koll. 8, v. 303 Universitetsparken 8000 Aarhus C (1 bestyrelsen)	Nr 24	Mogens Frohn Nielsen Fulton pt. Aarhus Havn
Nr 16	Bente Andersen s th Midgårdsvej 2 7000 Fredericia		

historier i store mængder. Glade minder!

Jeg sender ligeledes 3 originalbreve: Et fra Skovrider Erik Christiansen i Linå Vesterskov der lovede os master når skivet var restaureret; et fra Skipper Axel Pedersen der var skibsdreng hos sin far og et brev fra Jens

Kære Inger Færus!
Fr. aar 2. 9.1.74
Tak for din skrivelse, som jeg lige har modtaget.
Nærligst mig i gerne bruge sangen om "Martha"
i jeres brochure; det er kun sagt at ens musik
kan blive brugt til noget "foruøftigt".
Godt held med projektet!
Venlig hilsen
Jens Memphis
P.S. Send mig venligst et eksemplar af brochuren
når den er færdig.

Billede: Et af de dokumenter, som mange har hørt om, men aldrig set, er det hvor Jens Memphis fra De Gyldne Løver giver foreningen lov til at bruge Martha-sangen.

Memphis der gav os lov til at bruge Sangen om Martha i vores brochure materiale. Der er ligeledes et referat af et interview i DR."

Brevet fra Inger slutter med en hilsen til alle og ønsket om en god sommersejlad.

Hendes materiale er nu for længst ankommet og i sikre hænder hos foreningen. Det er alt for omfattende til, at vi kan bringe det her i Martha-Posten, men vi vil arbejde på at gøre så meget som muligt af det tilgængeligt via Marthas hjemmeside.

Billede: Foreningens første bestyrelse med Inger bagerst til højre. Ellers ses fra venstre Finn Svendsen, Kristian Blak, Steen Siebken og siddende Eigil Nielsen og Tonny Pedersen.

MARTHA OM VINTEREN

- PÅ VÆRKSTEDET ER DER OGSÅ BRUG FOR DIG!

Det er om vinteren på værkstedet Martha's egentlige hjerte banker. Det er her vi råhygger, og her det gøres muligt, at Martha overhovedet kan holdes sejlede om sommeren.

Kom og vær med! Uanset om du har erfaring med de store maskiner, eller blot er vant til katastrofer med malerpenslen, skal vi nok finde en arbejdsopgave, du vil have det rart med.

Returneres ved varig adresseændring

~~Afsender: Marthaposten V/Finn Svendsen
Mellemtoften 4
82 50 Ege~~

Redaktion:

Hans Axelsen, Tlf. 21 75 21 28
Per Christiansen
Jørgen og Kira Groskopf

Indlæg indsendes til:
marthaposten@skonnertenmartha.dk

Deadline: 10. december 2018